

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce.

📖 Ž 22,5n + uvítání: chceme si s vděčností připomínat, že Bůh, který přišel v Ježíši Kristu, usmířil svět sám se sebou, do tohoto tajemství poselství Ježíšova kříže chceme společně hlouběji pronikat

🎵 312

Modleme se: Bože, náš nebeský Otče, děkujeme, žes nás neoponechal v moci hříchu a zlého, ale pro svou milost jsi nás osvobodil ve svém Synu Ježíši Kristu. Nemáme na tom žádné zásluhy, to tys na sebe všechno vzal. Zlé jsi rozpoznal, na Ježíšově kříži od nás oddělil a dal nám tak vstoupit na cestu nového života.

Prosíme, ať nás má ve své moci tvá láska, která se v Ježíšově ukřižování plně projevila. Kéž se necháváme vést Duchem Kristovým, abychom našli pravý pokoj s tebou i s naším okolím. Amen

📖 2K 5,14-21

🎵 322

„Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho! Ctěte ho všichni, žijte před ním v bázni!“ (Ž 22,24) Kéž nás nic neodradí a nesvede od toho, abychom ti důvěřovali a žili ve tvé bázni, náš Bože.

📖 L 23,33.39-43

Jak už to tak bývá, předkládá nám, sestry a bratři, Písmo ve svém svědectví vedle sebe dva protichůdné přístupy k jedné události, dvě protichůdná pochopení téže situace, dvě představy o Bohu a jeho spáse. Jednou je to špatně, podruhé dobře. A my máme to správné poznat a přijmout to za své. A to špatné opustit a už se k tomu neupínat a nevracet. Je za tím výchovný záměr, snaha správně nasměrovat naši víru, očistit ji od nánosů lidských smyšlenek.

A tak nám evangelista Lukáš představuje při vyprávění velkopátečního příběhu blíže dva zločince, které ukřižovali spolu s Ježíšem. Jednoho ukřižovali po Ježíšově pravici, druhého po levici. Už tím se

naznačuje, že tu bude cosi správně, po právu, pravdivě. A něco tak říkajíc „na levačku.“

První zločinec volá na Ježíše: „To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ Tyto jeho výkřiky jsou pojmenovány výslovně jako rouhání. Tedy jako znevážení, zneuctění, posměch či urážka. Možná nás to zarazí. Vždyť označuje Ježíše jako Mesiáše, jako Krista. A požaduje od něj záchranu. Copak to všechno je možno natolik překroutit, pojmout tak nesprávným způsobem, že se z toho vyklube rouhání?

Za tím voláním je skryta lidská představa o Bohu, který musí vždy a za všech okolností zachraňovat podle toho, jak my chceme. Nejlépe zázračně. Nejlépe ukončit předčasně naše trápení. Nebo je vůbec nedopustit. A to ani tehdy, když si je oprávněně zasloužíme, neboť jsme si jej způsobili, přivodili. Jsem v maléru, Pane Bože, zachraň! To je představa Boha jako poslední pojistky, záchranné brzdy, to je Bůh jako služebník člověka. Jenomže tak tomu prostě není. Prosazovat si takovou představu je zkrátka rouháním.

Chápeme, že takhle to nefunguje, že tohle zcela jistě není obsahem našeho vyznání, podle něhož Bůh poslal svého Syna, svého Mesiáše Ježíše na svět, aby jej zachránil. To vyznání platí, ale co do obsahu je to celé nějak jinak.

Jak, na to odpoví ten druhý zločinec. Když prvního okřikuje, napomíná, kárá jej. Kraličtí mají „trestal ho“ a Luther „ukázal mu, jak je to řádně.“ Nejde o zbytečnou hádku mezi dvěma odsouzenci, kterou by si mohli vzhledem k času, jenž jim ještě zbývá, odpustit. Jde o to, abychom my, čtenáři, slyšeli, jak je to správně. Nám má být ukázáno to dobré. Případně se máme nechat pokárat za své nesprávné představy.

„Ty se ani Boha nebojíš, ačkoli jsi ve stejném odsouzení?“ Za prvé je v tom výroku Ježíš jednoznačně spojen s Bohem. Je tím, kdo koná Boží poslání, kdo uskutečňuje Boží dílo, je Božím Mesiášem. Je to dokonce Bůh sám, který se v něm naplno ukazuje.

A za druhé: „Jsi ve stejném odsouzení,“ jako Bůh, jsi ve stejném zatracení. A opačně: Bůh je ve stejném odsouzení, ve stejném výkonu trestu jako ty, člověče. Bůh patří v tomto světě k zavrženým, není o něj většinový zájem. Aby taky byl. Bůh odsouzený v jedné zapadlé

provincii velké říše k smrti. Odsouzený, ačkoli „nic zlého neudělal.“ V kolika zapadlých provinciích velkých říší se něco podobného dodnes děje? Kolik se i tam dnes najde nevinných, bezejmenných, zapomenutých obětí? Lidí zavržených pro vyšší cíle, aby nenarušovali klid impérií. Bůh je na jejich straně, je s nimi, je jedním z nich.

A my bychom možná vymysleli jiné a přitom tak podobné nesnesitelně bolestné lidské situace. Velkopáteční příběh jakoby říkal, že Bůh sám se ocitá v těchto situacích, je s oběťmi, je na jejich straně. Je jednou z takových obětí.

Ta věta by se ale dala přeložit ještě i trošku jinak: „Ty se ani Boha nebojíš, vždyť jsi pod jeho soudem?“ My nejsme soudci Boha, abychom jej mohli obviňovat z toho, co dělá špatně a co dobrého podle nás nedělá. Naopak, naším soudcem je Bůh. A svůj soud nad naším hříchem vynáší sám na sobě v Ježíši, tom ukřižovaném Mesiáši. To „my si tohle zasloužíme, ne on. On nic špatného neudělal.“ On bere na sebe naše odsouzení pro náš hřích, nese naše zavržení. Jasně vidíme, jak na tom jsme před Božím soudem a čemu jsme se, jen díky Bohu, že to na sebe vzal, vyhnuli. Copak ani tohle, nevzbudí v tobě, člověče, bázeň před Bohem?

Nakonec následuje ještě jedno volání o pomoc a o záchranu: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ Tak prosí ten druhý spolu ukřižovaný. Je to podobné a přece tak jiné, než když volal ten první lotr. Však se k tomu tentokrát také Ježíš přiznává. Abychom jasně věděli, jaké jsou ty správné způsoby. Co se skrývá za vyznáními naší víry a k čemu nás to vede.

Nerad bych, aby tu vznikl dojem, že první zločinec, jenž byl napomínán, je s konečnou platností zavržen. Tak se to mnohdy vypadá na oltářních obrazech. Jenže příběh jeho úděl nechává otevřený. Není tu nikde žádná stopka od Ježíše, která by naznačovala, že má smůlu na věky věků. Jeho postoj není správný, ale to neznamená, že se nemůže změnit. Ještě je čas. Není toho času u odsouzení na smrt mnoho, ale je. O to naléhavější je tlak na tu změnu. Ale především: ono to není hlavně o něm. Je to v první řadě o nás. Pokud jsou naše způsoby jako ty jeho, je na čase je změnit. Zatím ještě zbývá čas. Amen

liturgie VP velkopáteční

♪ 246 a 258

Náš Pane Ježíši Kriste, tvůj kříž je naše pravá záchrana a jedinečná naděje. Tebe prosíme:

Moc tvého odpuštění dosahovala i na ty, kdo tě trýznili, vysmívali se ti, hanobili tě. Kéž tvá moc odpouštět působí, zasahuje a proměňuje ty, kdo takové zlo i dnes působí. Prosíme i za oběti trýznitelů, násilníků a posměvačů. Pamatuj na ně ve svém království.

Prosíme za mučené, za politické vězně, za vedené na smrt. Prosíme za pronásledované pro tvé jméno, za naše křesťanské sestry a bratry, kteří jsou vystaveni násilí, i za pronásledované pro jakoukoli jinou víru. Pamatuj na ně ve svém království.

Prosíme za ty, kdo se ti vzdálili, za ty, kdo byli odrazeni fungováním církve, kdo odmítají víru v tebe a v Boha, za ty, kdo tě pod nátlakem, ze strachu o život nebo jen z obav o své vlastní pohodlí zapřeli. Nikoho nechceme soudit, ale přimlouváme se: Pamatuj na ně ve svém království.

Prosíme za ty, kdo prožívají své dny v bolesti těla způsobené nemocí, kdo prožívají své dny v bolesti duše způsobené osamělostí a nedostatkem lásky. Prosíme za ty, kdo nemají odpovědi na své otázky. Přimlouváme se za umírající. Pamatuj na ně ve svém království.

Prosíme za tvou církev, která by se měla odhodlaně vystavovat tvému soudu, měla by se nechat tebou vždy nově nasměrovat. Prosíme, ať nám zní tvé slovo a my využijeme svůj čas k tomu, abychom se podle něj proměňovali a obnovovali. Prosíme, pamatuj na nás ve svém království.

Ve tvém jménu společně k Bohu voláme: Otče náš ... Amen

ohlášky

📖 Př 3,7

📖 2Te 3,3.5

♪ 331